tul, üks omapärasemaid ja mõjukamaid hauaehiseid Eestis. Ka puht-arhitektuurskulptuuri alal leidub K-i toodangus näiteid Tallinnas Riigikogu hoone, Gloria Palace'i, EKA maja jm. sise- ja välisosas. — K-i rohkearvulises keraamikatoodangus esinevad ta enda skulptuurtööde (peade, loomafiguuride) paljundused ning lihtsajoonelised, maitsekad, kohati tagasihoidlikult looma- või taimemotiiviga kaunistatud vaasid, astjad, urnid, serviisid jne. väga mitmesuguseis materjalides, alates lihtsast kivisaunõust kuni portselani kvaliteedile lähenevate, kõrgkuumuses põletatud hinnaliste esemeteni. Ta peamine huvi oli suunatud aga kõrgläike-, maa-, matt-, soola-, suitsujt. glasuuride vaheldusrikaste värvivarjundite saavutamisele; selles ta jõudis suure täiuslikkuseni. Ta keraamikatoodangut on levinud nii kodu- kui ka välismail. — K-i mitmekülgne looming moodustab eesti kunsti jäädava väärtusega põhivara, millel on olnud suundamäärav tähtsus moodsate vormiprobleemide ülekandmisel eesti skulptuuri kui ka selle aine valdkondade ja tehniliste käsitlusviiside avardamisel. Ta isikupäraselt läbituntud, rahvuslikult ilmestatud looming on äratanud tõsist huvi ka esinemistel välismail (Pariisis, Soomes, Lätis, Nõukogude-Venes). Ta töid leidub Tartu ja Tallinna muuseumes, Helsingi Ateneumis, Riia, Leningradi, Moskva, Pariisi, Buenos Aires'e jt. kunstimuuseumes, peamiselt aga erakogudes kodu- ja välismail.

Post. 1906, nr. 230, 1907, nr. 58, 1916, nr. 47 (J. Kompus), 1927, nr. 60, 1935, nr. 282 (R. Paris), 304, 306; „Vaba Maa" 1921, nr. 113, 1923, nr. 214, 1924, nr. 173, 1926, nr. 184, 244, 276, 1927, nr. 21, 22, 51, 52, 82, 225, 227, 228, 288, 1928, nr. 35, 1930, nr. 208, 1935, nr. 243, 249 (Alfr. Vaga), 265; Pvl. 1923, nr. 262 (H. Kompus), 1926, nr. 90 (J. K., Üks õnnetu seadus), 245, 247 ja 249 (J. K., E. K. K. K. V kunstinäitus), 261 ja 263 (J. K., Eesti Kunstnikkude Liidu IV kunstinäitus), 335, 353, 1927, nr. 61, 312, 313, 326, 1935, nr. 285 (H. Kompus), 310; „Revaler Bote" 1928, nr. 51 (A. Behrsing); „Vaba Sõna" 1934, nr. 118; „Uus Eesti" 1935, nr. 30 (E. Hubel, L. Soonberg), 53; EKS-i Aastaraamat IX (1917), lk. 132 (J. Kompus); „Agu" 1923, nr. 40 (Alfr. Vaga), 1924, nr. 7 ja 19 (Ha Ko[mpus]); Hoia Ronk, Kaasaegsed (1926), lk. 27; F. Kull, Mässumehi ja boheemlasi (1933), lk. 96 jj.; „Looming" 1935, nr. 9 (M. Laarman, H. Kompus); R. Paris, Uuem eesti kunst (1935), lk. 63—66, jm. saadud andmed.

V. Em.

***KOPPEL, Henrik (Heinrich)**, arstiteadlane, ülikooli- ja seltskonnategelane, oli Tartu ülikooli rektoriks dets-ni 1928 ja üliõpilasasjade prorektoriks 1928—31, läks pensionile jaan-s 1934. — K. on arstiteadlasena aidanud teenekalt kaasa kõrva-, nina- ja kurguhaiguste eriala väljaarendamisele iseseisvaks teaduslikuks distsipliiniks. Ta oli Venemaal üks väheseid õpetlasi, kes viis selle eriala õppeainena ülikooli ja hakkas andma sellesisulist spetsiaalõpetust. K-i rektoriks oleku ajal arendati välja Tartu ülikool teadus- ja õppeasutiseks administratiivsel, majanduslikul ja õpetuslikul alal. Ülikooli juhtimise ja eestistamise töös, milleks ta rakendus kogu selle aja kestel suure energiaga ja oskusega, omab K. väga silmapaistvaid teeneid. Ta on töötanud aktiivselt kaasa ka Loodusuurijate Seltsis (Tartus), zooloogiamuuseumi arendamisel ja Saaremaal Kuusnõmmel asetseva ülikooli bioloogiajaama loomisel; viimasele alluvad otseselt looduskaitse alad Vilsandis, Vaika saartel ja Harilaiul. 1928. a. algatas K. Õp. E. S-s eesti keele asjaajamise keeleks tarvituselevõtmise küsimuse; selle läbiviimise järel läks Õp. E. S-i juhtimine 1929. a. täielikult eestlaste kätte. Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi (ENKS) esimehena on ta olnud selle kuratooriumi esimeheks 1930—36 ja ENKS-i kooli sihtasutiseks muutmisest a-st 1936 peale ka viimase esimeheks. ERM-i Ühingu juhatuse esimeheks on K. a-st 1929 ja kuulub Ühingu esindajana 1931. a. loodud ERM-i sihtasutise hoolekogu ja valitsuse koosseisu algusest peale; viimase esimeheks on ta ühtlasi a-st 1938. E. Hüpoteegipanga juhatuse abiesimeheks on K. a-st 1934 ja kindlustusselts „Eesti" nõukogu esimeheks a-st 1937. Ta on teotsenud veel Tiisikuse Vastu Võitlemise Seltsis, E. Tuberkuloosi Vastu Võitlemise Liidus ja siis (a-st 1937) E. Tuberkuloosi Vastu Võitle-